

Verslag van de informatie inzake een nieuw college van B&W in de gemeente Kampen en advies aan de fracties in de gemeenteraad

Kampen, 5 april 2018.

1. Inleiding.

Enkele dagen na de gemeenteraadsverkiezingen van woensdag 21 maart 2018 is mij door de lijsttrekker van de ChristenUnie, de heer Jan Willem Schutte, namens de nieuwe gekozen fracties in de gemeenteraad het verzoek gedaan om advies te willen uitbrengen over een nieuw te formeren college in de gemeente Kampen.

Dat verzoek ging vergezeld van een opdracht die als volgt luidt:

”Onderzoeken welke coalitie kan rekenen op breed draagvlak (een ruime meerderheid) binnen de gemeenteraad van Kampen. Om dat te bereiken zijn de volgende uitgangspunten voor de informateur van belang:

- De coalitie dient stabiel en betrouwbaar te zijn
- De verkiezingsuitslag wordt nadrukkelijk gewogen; er is een schoon speelveld waarbij rekening wordt gehouden met de nieuwe verhoudingen binnen de gemeenteraad
- De diversiteit van de samenleving van Kampen.

De informateur weegt de inhoud van de verschillende partijprogramma's en voert gesprekken met alle fracties. Zijn rapportage en advies worden in het openbaar besproken”.

De heer Schutte heeft in een gesprek de opdracht toegelicht. Met de burgemeester van Kampen, de heer Bort Koelewijn, is vervolgens een oriënterend gesprek gevoerd, alsook met de griffier, de heer Henk van der Meulen.

Daarna zijn gesprekken gevoerd met alle 9 in de gemeenteraad gekozen partijen. Bij deze gesprekken waren op één na steeds twee vertegenwoordigers per partij aanwezig.

Deze gesprekken zijn gevoerd aan de hand van een 11-tal vragen die vooraf waren toegestuurd. Dit om bij alle gesprekken dezelfde onderwerpen aan de orde te kunnen stellen. Van deze gesprekken is een kort intern verslag gemaakt dat aan de diverse partijen eerst in concept is toegestuurd en waarin de gemaakte opmerkingen vervolgens zijn verwerkt.

De gehanteerde vragenlijst is als bijlage 1 bij dit verslag gevoegd.

Graag hecht ik eraan te vermelden dat alle gesprekken in een goede, open sfeer zijn verlopen. Daar dank ik alle deelnemers voor.

Mijn dank gaat ook uit naar de medewerking van de griffie, met name in de persoon van de griffier.

2. De verkiezingsuitslag.

Voordat enkele opmerkingen over de verkiezingsuitslag worden gemaakt is het goed de feiten weer te geven. Daarom hierna de gegevens over de verkiezingen van 2018 maar ook van 2014.

Partij	Verkiezingen 2018			Verkiezingen 2014		
	stemmen	%	zetels	stemmen	%	zetels
CU	5260	19,24	6	4799	18,9	6
GBK	3854	14,1	5	2066	8,14	2
CDA	3782	13,84	4	4221	16,62	6
SGP	3498	12,8	4	3430	13,51	5
GL	3101	11,34	4	2036	8,02	2
VVD	2691	9,84	3	2593	10,21	3
KS	1991	7,28	2			
PvdA	1653	6,05	2	1650	6,5	2
D66	1506	5,51	1	1339	5,27	1
SP				2865	11,28	4
PBBO				397	1,56	0

Opvallend in de uitslag is ongetwijfeld de flinke winst van GBK en GL. Alsook het stevige verlies van het CDA. We willen niet speculeren over de oorzaken van deze wijzigingen, maar constateren gewoon de feiten: twee partijen die zetelwinst behaalden en een partij die twee zetels verloor. Opvallend is verder ook het verlies van een zetel van de SGP. De oorzaak daarvan is beter te duiden, nl. het wegvallen van de mogelijkheid tot lijstverbinding met de CU. We willen ook wijzen op de stevige winst van de CU zowel in stemmenaantal als in percentage, wat echter niet leidde tot zetelwinst, alsook op het verkrijgen van twee zetels voor nieuwkomer Kampen Sociaal. Overigens kan geconstateerd worden dat ook D66 een hoger percentage van de stemmen en dus meer stemmen heeft behaald.

Bovendien kan geconstateerd worden dat de coalitie van de raadsperiode 2014-2018 in totaal 3 zetels heeft verloren, maar nog wel een meerderheid in de nieuwe raad heeft. Dat geldt niet voor de drie confessionele partijen: de CU, het CDA en de SGP. Zij verliezen bij deze verkiezing wel de meerderheid in de nieuwe raad.

Al met al maakt deze uitslag veel combinaties mogelijk die in de nieuwe raad kunnen bogen op een meerderheid.

Een meerderheid alleen is echter niet genoeg. De opdracht aan de informateur is ook om de partijprogramma's te wegen. Vandaar dat alle fracties hebben aangegeven wat voor hen de 5 belangrijkste beleidsthema's zijn.

3. Door de fracties genoemde belangrijke beleidsthema's.

De vraag naar de vijf belangrijkste beleidsthema's is door alle fracties beantwoord. Daarbij is gebleken dat niet alleen concrete en op redelijk korte termijn te realiseren onderwerpen worden genoemd, maar ook grote thema's die een beleid voor langere termijn nodig maken.

Tussen de regels door gaven diverse fracties overigens nog andere onderwerpen aan die voor hen van belang zijn.

Samengevat komen we tot de volgende dossiers, waarbij we geen rangorde (kunnen) aangeven.

Breed gedragen onderwerpen zijn:

- Verdere ontwikkeling van het sociaal domein, met (nadrukkelijk breed gedragen) aandacht voor armoedebeleid, eenzaamheid, ouderenzorg en begeleiding van mensen naar passend werk;
- Participatiemaatschappij, met aandachtspunten als burgers betrekken bij de wijken en de vorming van beleid.
- Duurzaamheid en energietransitie;
- Huisvesting en vergroening van stad en dorp;
- Beleid rondom de zondagsrust;
- Evenementenbeleid.

Ook nadrukkelijk zijn genoemd:

- Evaluatie beleid Kampereiland;
- Economische ontwikkeling;
- Financiële situatie
- Investeringsagenda
- Sportbeleid;
- Kunst en cultuur, w.o. de Kogge;
- Onderwijshuisvesting;
- Omgevingswet.

Alle door partijen genoemde thema's zijn ook voor de andere partijen bespreekbaar.

Ook zijn er geen onderwerpen genoemd waarvan een genomen beslissing zou moeten worden teruggedraaid.

In dat verband is doorgevraagd naar de beslissing die genomen is inzake woningbouw in Reeve I. Ook daarbij is geen partij van mening dat die beslissing moet worden herzien. Wel wordt gewezen op de nog komende uitspraak van de Raad van State die mogelijk consequenties kan hebben. Wat betreft het beleid inzake Reeve II zal volgens enkele fracties definitieve besluitvorming moeten plaatsvinden in relatie met gebleken behoefte en eventuele financiële gevolgen.

Wat betreft de zondagsrust, een thema dat stevig speelde de laatste tijd en ook in de verkiezingscampagnes, zijn de meningen zoals bekend verdeeld. Van handhaving van het huidige beleid tot verruiming van het beleid.

Partijen die verruiming voorstaan, geven daarbij wel duidelijk aan te willen komen tot een gewogen besluit dat voorkomt dat delen van de bevolking in de gemeente Kampen tegenover elkaar komen te staan.

Een zaak die voor diverse fracties wel slecht is gevallen, is de vrij recente motie inzake het bordeelbeleid: die is voorbarig en niet goed voorbereid.

Al met al mag echter geconstateerd worden dat geen enkele fractie thans breekpunten op tafel heeft gelegd. Sterker nog, op veel belangrijke beleidsthema's heerst overeenstemming dat eraan gewerkt moet worden.

Hoe dat moet gaan gebeuren, is natuurlijk een zaak die tijdens coalitieoverleg zal worden uitgewerkt. Naar onze mening is er op belangrijke beleidsthema's ruimte om breder dan de komende coalitie ook met andere partijen het beleid vorm te geven.

4. Coalitieprogramma.

De vraag is voorgelegd of de partijen opteren voor een programma op hoofdlijnen of een gedetailleerd programma.

Vrij algemeen wordt geopteerd voor een programma op hoofdlijnen. Een dichtgetimmerd coalitieakkoord wordt niet wenselijk geacht. Niet alleen is het lastig voor vier jaren een vast programma te maken, maar bovendien is het wenselijk om te trachten in goed overleg tussen coalitiepartijen en de andere partijen te komen tot een beleid dat voor de gemeente Kampen het meest wenselijk is.

Alleen hoofdlijnen op een enkel A-4tje is uiteraard ook niet de bedoeling.

Vandaar dat partijen opteren voor een programma dat omschreven kan worden als een programma van uitgewerkte hoofdlijnen.

5. Mogelijke coalities.

De opdracht aan de informateur houdt ook in dat gestreefd moet worden naar een coalitie met een breed draagvlak en één die rekening houdt met de nieuwe verhoudingen binnen de gemeenteraad.

Nu we in paragraaf 3 de inhouden aan de orde hebben gesteld, kunnen we ons richten op de volgende vraag: welke partijen kunnen in coalitieverband aan de inhouden gaan werken.

In paragraaf 2 is op grond van de cijfers reeds gezegd dat er meerdere coalities mogelijk zijn. We hebben daarom alle fracties gevraagd naar hun eerste optie inzake de gewenste coalitie.

Dat leverde twee duidelijke opties op:

- CU en GBK en GL, uitgebreid met een vierde partij.
- Uitbreiding huidige coalitie met GBK of GL.

De eerste optie heeft de steun van een meerderheid van de fracties, ook als dat vertaald wordt naar zetels in de gemeenteraad.

Bij deze optie moet echter de vraag beantwoord worden wie dan de vierde partij zal zijn. Het lijkt goed te verdedigen daarvoor te kiezen voor het CDA. Deze partij heeft weliswaar flink verloren, maar is nog altijd de derde partij in grootte wat betreft het behaalde aantal stemmen. Dat aantal ligt zelfs dicht bij het aantal door GBK behaalde stemmen. Ook wordt op deze wijze recht gedaan aan de diversiteit van de samenleving in onze gemeente. In totaal hebben deze vier partijen bovendien niet alleen een meerderheid van 19 zetels in de gemeenteraad, maar hebben zij samen ook bijna 60% van het aantal uitgebrachte stemmen in zich verenigd.

Mochten tijdens de coalitieonderhandelingen onverhoopt toch problemen rijzen die deze coalitie onmogelijk maken, dan zou een beroep kunnen worden gedaan op de SGP en/of de VVD.

6. Advies.

Op grond van bovenstaande adviseer ik om de formatiegesprekken te starten met deelname daaraan door de ChristenUnie, GBK, het CDA en Groen Links.

Deze coalitie doet naar mijn mening recht aan de uitslag en aan de opdracht die ik als informateur van de partijen gekregen heb.

In deze coalitie zijn immers de drie winnaars van de verkiezingen, CU + GBK + GL, vertegenwoordigd. Terwijl de coalitie wordt aangevuld met het CDA, de derde partij in grootte.

Bovendien lijken er voldoende programmatische afstemmingsmogelijkheden, terwijl geboogd kan worden op een royale steun in de gemeenteraad.

Ik adviseer u tenslotte om de coalitieonderhandelingen met voortvarendheid te starten.

Ik zal dit verslag met dit advies gaarne bij u toelichten.

Kampen, 5 april 2018.

Remmelt de Boer, informateur.

Bijlage: Vragenlijst gesprekken.

Bijlage 1**Vragenlijst gesprekken informatieproces gemeente Kampen 2018**

1. Welke duiding verbindt u aan de verkiezingsuitslag, gezien vanuit uw eigen partij?
2. Welke rol ziet u voor uw partij de komende raadsperiode weggelegd?
3. Wat zijn voor u de vijf belangrijkste dossiers waaraan de komende raadsperiode moet worden gewerkt?
4. Verbindt u aan deze genoemde dossiers ook een rangorde?
5. Zijn er dossiers die u niet wilt behandelen?
6. Zijn er onderwerpen waarvan een reeds genomen beslissing moet worden teruggedraaid?
7. Welke coalitie ziet u, gezien de verkiezingsuitslag, als de meest wenselijke?
8. Stelt u op voorhand bepaalde voorwaarden aan de coalitie?
9. Hebt u op voorhand bepaalde veto's t.a.v. partijen, programma's of personen?
10. Wat stelt u zich voor bij het opstellen van een collegeprogramma, zoals op hoofdlijnen of meer gedetailleerd?
11. Wat wilt u verder nog aan de orde stellen?